

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger (Åpenhetsloven)

Rapport 2025

Innhold

1.	Innledning og arbeid med bærekraft	2
2.	Etikk og samfunnsansvar	2
3.	Åpenhetsloven	4
4.	Ansvar i Mantena	4
5.	Retningslinjer for egne ansatte og etiske krav til leverandører	5
5.1.	Retningslinjer for egne ansatte	5
5.2.	Etiske krav til leverandører	5
6.	Krav om innsyn og varslinger	6
7.	Risiko og aktsomhetsvurderinger	6
7.1.	Metodikk	6
7.2.	Resultat	7
7.3.	Respondentenes (leverandørenes) besvarelser (2023)	8
8.	Oppsummering	9

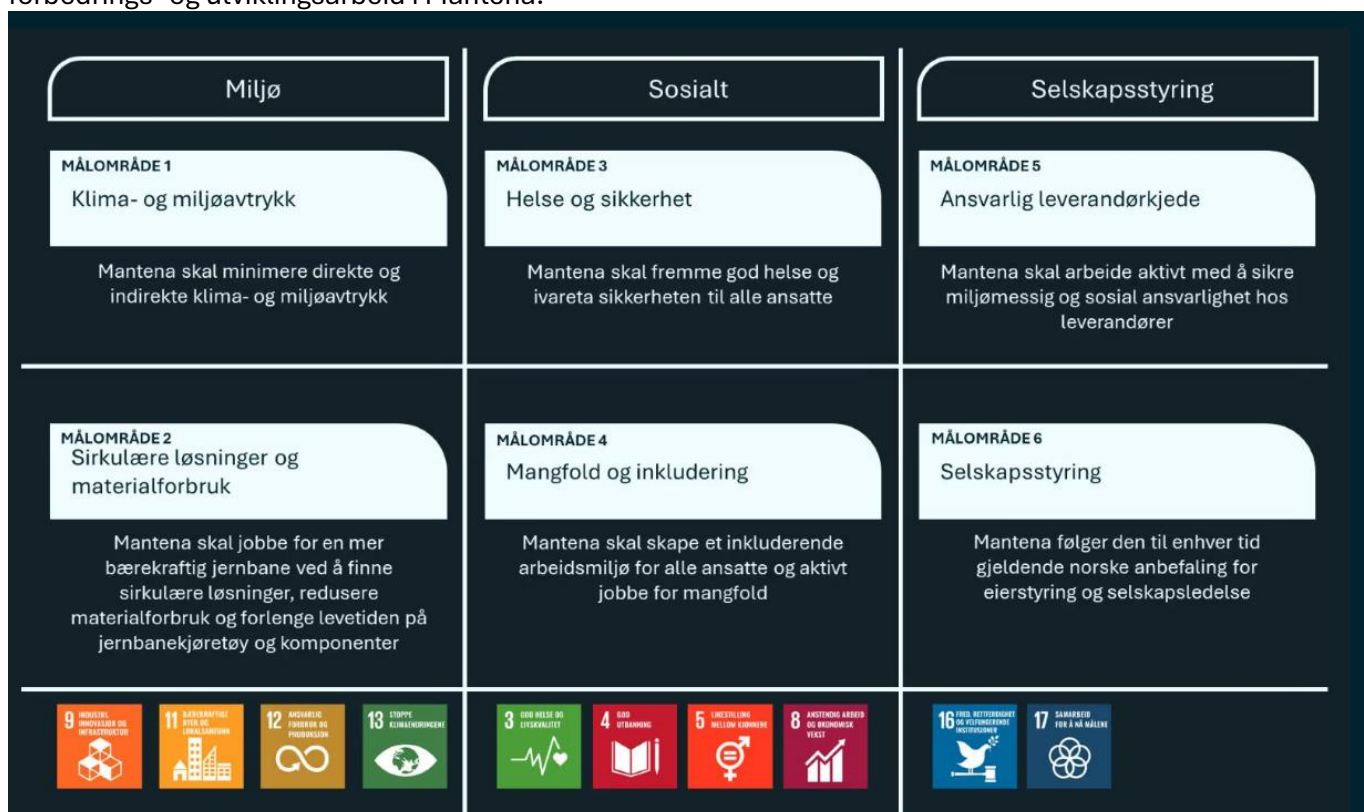
1. Innledning og arbeid med bærekraft

Mantenas arbeid med bærekraft og samfunnsansvar er forankret i selskapets toppledelse og styret, og utøvelsen er et lederansvar i respektive avdelinger. En egen bærekraftstrategi er etablert.

Mantena skaper verdi for kundene og samfunnet gjennom godt vedlikehold. Det skaper gode kundeopplevelser på en kostnadseffektiv måte. Konkurransedyktige og gode kundeopplevelser bidrar igjen til å øke gods- og persontransport på bane.

Mantena gjennomførte sin første vesentlighetsanalyse i 2023. Gjennom analysearbeidet identifiserte vi 17 bærekrafttemaer, som vi mener er vesentlige for Mantena, hvorav ni temaer har høy vesentlighet. Disse 17 temaene danner grunnlaget for vår bærekraftstrategi (mål og tiltak), og bærekraftrapportering.

Vi har strukturert våre bærekraftsmål og tiltak inn i 6 målområder. Gjennomføringsplanen er integrert i øvrig forbedrings- og utviklingsarbeid i Mantena.

Les mer om vårt bærekraftsarbeid på vår nettside mantena.org

2. Etikk og samfunnsansvar

Samfunnsansvaret er innarbeidet i selskapets strategiske grunnlag og bygger på eiers krav og forventninger beskrevet i «Meld. St. 6 2022 - 2023 - Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap. Statens direkte eierskap i selskaper», hvor hovedområdene innenfor samfunnsansvar er;

- Klima og miljø, naturmangfold og økosystemer
- Menneske rettigheter – Hvor prinsippene i FNs menneskerettighetserklæring og i ILOs kjernekonvensjoner legges til grunn.
- Arbeidstakerrettigheter, anstendige arbeidsforhold
- Arbeid mot korrupsjon og for åpenhet i økonomiske transaksjoner
- Skatt og forebygging av økonomisk kriminalitet, kapitalstruktur og økonomisk utbytte
- FN`s Global Compacts ti prinsipper
- Åpenhetsloven (av juli 2022)

Mantena følger OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger og ansvarlig næringsliv, og følger anbefalingens prosess for aktsomhetsvurderinger.

Mantenas systematiske arbeid med samfunnsansvar sikrer bl.a. at;

- Vi arbeider aktivt mot alle former for korrupsjon.
- Vi stiller tydelige etiske krav, herunder grunnleggende menneskerettigheter, til våre leverandører som igjen er grunnleggende for avtaleinngåelse
- Vi har en etablert personalpolitikk som danner grunnlaget for arbeidet med arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og vern mot diskriminering.
- Vi har etablerte HMS rutiner i som tilfredsstiller myndighetenes krav
- Vi har et miljøprogram for å redusere Mantenas miljøpåvirkning og opprettholde bedriftens sertifisering i henhold til NS-EN ISO 14001.
- Har en etablert beredskap og sikringsplan

Arbeidet er beskrevet i egne ledelsesdokumenter og operative dokumenter, som er forankret og implementert i Mantenas Styringssystem.

Etablerte prosesser og dokumenter:

- M-00-LH000_01 Mantena policydokumenter
- M-00-LH001 Mantena ledelseshefte
- M-00-LH001_01 Mantena interessentanalyse

- M-00-LH008 Personalpolitikk
- M-00-LH007 Mantena beredskap og krisehåndtering
- M-00-LH004_02 Etske retningslinjer
- M-00-LH004_03 Mantenas arbeid med samfunnsansvar, bærekraft og aktsomhetsvurderinger
 - (Dette dokument)
- M-00-LH004_05 Krav til etiske retningslinjer for leverandører
- M-00-LH005_01 HMS plan
- M-00-P008 Etablere og utvikle strategiplan, mål og tiltak
- M-00-P020 Motta og behandle varslinger
- M-00-P023 Motta og behandle krav om innsyn
- M-20-P001_02 Generell taushetserklæring
- M-20-P001_03 Egenerklæring for etikk, samfunnsansvar og arbeid mot korrupsjon.
- M-40-P001 Godkjenne leverandører
- M-40-P002 Inngå leverandøravtaler
- M-40-P001_01 Leverandør selverklæringsskjema
- M-40-P001_03 HMS erklæring fra leverandør
- M-40-P001_04 Vurdering av leverandør

Arbeidet og nødvendig redegjørelse for dette er publisert på Mantenas WEB-side mantena.org

3. Åpenhetsloven

Mantena har, jfr. Åpenhetsloven (Juli 2022), respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester. På Mantenas hjemmeside er allmenheten sikret tilgang til informasjon om hvordan Mantena håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

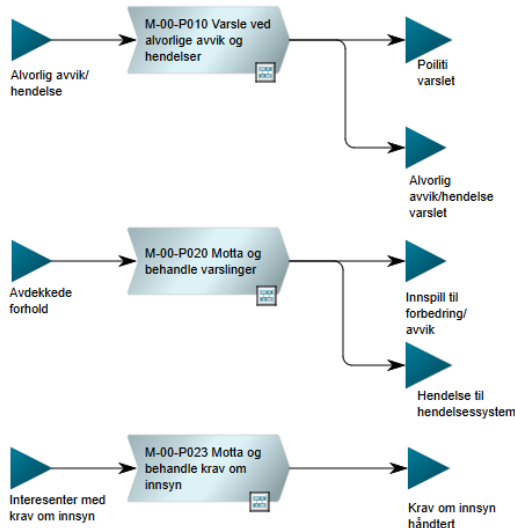
Det er etablert nødvendige prosesser og ansvarsforhold for å ivareta kravene til åpenhet, innsyn og aktsomhetsvurderinger i tråd med kravene i Åpenhetsloven.

4. Ansvar i Mantena

Ansaret er plassert hos toppledelsen og prosesser for arbeidet er beskrevet og akseptert av Mantenas styre. Prosessene sikrer systematisk gjennomgang av Mantenas strategiske grunnlag, interessentanalyse, overordnet risikoanalyse og aktsomhetsvurderinger og oppdatering av leverandørstyringen og Mantena beredskapsplan. Det stilles krav og gjennomføres risikovurdering av alle nye leverandører, samt en årlig gjennomgang for behandling i Konsernledelsen og Styret, med en oppdatert erklæring og rapport som publiseres i sammenheng med selskapets årsrapport.

Varslinger og krav om innsyn

DIAGRAM PROCESS INFORMATION DESCRIPTION DOCUMENTS ISSUES

5. Retningslinjer for egne ansatte og etiske krav til leverandører

5.1. Retningslinjer for egne ansatte

- Ved ansettelse signeres dokumentet *M-00-LH004_02 Etiske retningslinjer* og dokumentet *M-20-P001_02 Generell taushetserklæring* som gir innsikt og retningslinjer for Mantenas krav og arbeid med etikk, bærekraft og samfunnsansvar. Generelle kurs som redegjøre for arbeidet samt personalpolitiske retningslinjer er obligatoriske for alle ansatte.
- Styret, Ledere og Innkjøpere med rettighet til å inngå rammeavtaler og enkeltkjøp utover rammeavtaler, signerer i tillegg dokumentet *M-20-P001_03 Egenerklæring for etikk, samfunnsansvar og arbeid mot korrupsjon*. Erklæringen bekrefter kjennskap til og kunnskap om Mantenas retningslinjer og en forpliktelse om å arbeide i henhold til disse. Likeså informeres det om egne og nærstående eierinteresser samt leder- og styreverv i juridiske enheter (selskaper, organisasjoner, foreninger, stiftelser o.l.) som har eller kan få forretningsmessig relasjon til selskaper i Mantena-konsernet.

5.2. Etiske krav til leverandører

Etiske krav til leverandører er beskrevet i dokumentet *M-00-LH004_05 Krav til etiske retningslinjer for leverandører* er et grunnleggende krav til Mantenas leverandører.

De etiske kravene er i henhold til Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) av 18. juni 2021, samt internasjonalt anerkjente FN- og ILO-konvensjoner og OECD sine retningslinjer for ansvarlig næringsliv. Rammeverket angir minimums- og ikke maksimumsstandarder. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som disse retningslinjene, skal den høyeste standarden gjelde.

Mantenas leverandører skal akseptere og signere for samsvar før avtale inngås. Likeledes skal det ved avtaleinngåelse og årlig for utvalgte leverandører ref. punkt 6, redegjøres for Mantenas arbeid.

6. Krav om innsyn og varslinger

Egne ansatte, Kunder, Leverandører og andre interessenter, har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i Mantena-konsernet.

Kritikkverdige forhold kan være brudd på rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i konsernet eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet.

Varslingskanal som tidligere ble håndtert av konsernadvokat er nå organisert slik at varslinger kan skje gjennom nettbasert ekstern varslingskanal. Varslingskanalen og håndtering av varslinger er beskrevet i Mantena dokument M-00-P020 «*Motta og behandle varslinger*».

Alle Mantenas interessenter har rett til innsyn i Mantenas håndtering av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold jfr. Åpenhetsloven § 1.

Forespørsel om innsyn gjøres ved å kontakte Mantena på e-post ethics@mantena.org

Forespørsel mottas og bekreftes av Mantena konsernadvokat, og behandles i tråd med konsernets etablerte rutiner, jfr. prosess M-00-P023 «*Motta og behandle krav om innsyn*».

Prosess og kontaktpunkt er offentliggjort på Mantenas web side [mantena.org](https://www.mantena.org)

7. Risiko og aktsomhetsvurderinger

7.1. Metodikk

Gjennom overordnet risikoanalyse vurderes Mantenas leverandører og leverandørkjeder for risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter ut fra følgende kriterier;

1. Volum
 - a. Verdi og omfang av innkjøp > 5 MNOK
 - i. Foretak som har svart ut tilfredsstillende forrige år, vurderes ikke på nytt inneværende år.
 - ii. Foretak som ikke ble vurdert som «kandidat» for leverandørrapportering forrige år, vurderes på nytt inneværende år.
2. Geografisk plassering av leverandør og leverandørkjeder
 - a. Høyfokus land-områder basert på DFØs høyrisikoliste, i tillegg skjeles det til:
 - i. *Leverandører som har opprinnelsesland angitt i Human Rights World report (i forhold til menneskerettigheter)*
 - a) *Herunder; Russland*, Belarus*, North Korea, China, Syria, Iran, Saudi Arabia, Myanmar, Venezuela, Egypt, Eritrea, Tyrkia, Sudan, Etiopia, og Zimbabwe (* Handelsstopp relatert til Ukrainakrigen)*
 - ii. *Leverandører fra land som er angitt i Listen til Transparency International Corruption Perception Index (CPI)*
 - a) *Score under 40*
3. Leveranse og spesielle fokusområder
 - a. Produkter (Bransjer¹)
 - i. Tekstiler, arbeidstøy og fottøy

¹ DFØs høyrisikoliste (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring)

- ii. Elektronikk og IKT
- iii. Batterier og batteriprodukter
- iv. Kjøp av mat og drikke, kaffe, te kakao
- v. Andre områder
- b. Tjenester
 - i. Transport
 - ii. Renholdstjenester

Utvalgte selskaper vil basert på ovennevnte metodikk, og som etter en risikovurdering anses for å ha størst risiko for negativ påvirkning, er vurdert. Det er i 2024 fulgt opp eksplisitte leverandører, samt at alle nye leverandører er vurdert basert på prosess for inngåelse av leverandør-kontrakter, M-40-P001 og M-40-P002. Skjematikken er basert på DFØs mal-verk og er inndelt i seks trinn som tilsvarer de seks trinnene som inngår i OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Tilbakemeldinger fra nye og eksisterende leverandører blir så vurdert og gir Mantenas risikobilde for etterlevelse av regelverket, samt vurdering av omdømmesvikt og mulighet til å påvirke aktuelle leverandører som viser en negativ påvirkning/skade.

Ut fra dette bilde vurderes følgende muligheter

- Overvåke, søke dialog for påvirkning
- Bidra til forebygging og reduksjon av negativ påvirkning
- Stanse kjøp – avvise leverandør

Ref. OECDs retningslinjer punkt 1

Eksempel på vurderingsmetodikk, merk at dette er et pågående arbeid og eksemplet er ikke komplett, men viser generell metodikk.

Leverandør	Navn på leverandørkonto	Kjøp 2021	Kjøp 2022 per 20.06.22	Land	Kontrakt	Etiske retningslinjer del av kontra	Leveranse	Risiko	Mantenas mulighet til å påvirke	Kommentar	Revidert J/N	Krever oppfølging
xxx	NN	61 829 913,64	6 877 282,49	#N/A	Uklar	Usikkert		Lav			N	Ja
ccc	BB	60 881 232,65	11 665 301,29	#N/A	Nei	Nei	Deler - service	Lav			N	Ja
nnn	CC	59 657 130,79	23 507 390,74	#N/A	Ja	Ja	Bremsedeiler	Lav			J	Nei
sss	AA	29 082 865,48	5 118 615,54	#N/A	Ja	Ja	Deler	Lav			J	Nei
yyy	KK	26 922 983,00	8 815 155,00	#N/A	Ja	Ja	Deler Flirt boggi	Lav			J	Vurderes

7.2. Resultat

Mantenas arbeid med aktsomhetsvurderinger er pågående og pr 31.12.2024 er;

- Ansvar beskrevet og forankret i styrende dokumenter.
- Styrende dokumenter og prosesser tilpasset ny lovgiving, gjennomgått og oppdatert i 2024
- Beskrevet prosess, og kanal for innsynsforespørsel og håndtering av forespørsler – det er etablert en egen særskilt e-postkasse for dette.
- Bekjentgjort dette på våre WEB-sider mantena.org.
- Dobbelt vesentlighetsanalyse for å kartlegge vår påvirkning gjennomført.
- På bakgrunn av risikovurderingen i henhold til oppsatte kriteriene i pkt. 6.1, gjort en intern vurdering av 62 av våre mest risikoutsatte leverandører. Disse 62 leverandørene er vurdert ut fra;
 - Svar på forespørsel i 2023
 - Gransket nettsider og deres arbeid
 - Svar på forespørsel ved kontraktsinngåelse
 - Eksplisitt oppfølging, herunder blitt bedt om en redegjørelse for deres leverandørkjede og deres arbeid med ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter internt og i leverandørkjeden.

7.3. Respondentenes (leverandørenes) besvarelser (2023)

	Spørsmålene som ble stilt i egenrapporterings-skjemaet	Andel respondenter som har iverksatt organisatoriske tiltak og retningslinjer	Andel respondenter som ikke har iverksatt organisatoriske tiltak og retningslinjer
1.	Har styret vedtatt offentlig tilgjengelige retningslinjer for aktsomhetsvurderinger [1] med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, ILOs kjernekonvensjoner, FNs barnekonvensjons artikkel 32 og nasjonal lovgivning for arbeidstakerrettigheter som gjelder hele leverandørkjeden [2]?	85 %	15 %
2.	Har virksomheten tilgjengelig aktuell informasjon [1] om aktsomhetsvurderinger i henhold til Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)?	85 %	15 %
3.	Har virksomheten én eller flere ansatte på ledelsesnivå som har ansvar for etterlevelse og rapportering til styret om arbeidet med aktsomhetsvurderinger?	95 %	5 %
4.	Har virksomheten rutiner for formidling og regelmessig oppfølging av retningslinjene for aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet, og i leverandørkjeden?	85 %	15 %
5.	Inneholder virksomhetens rutiner for aktsomhetsvurderinger kartlegging og vurdering av risiko for brudd på ILOs kjernekonvensjoner, FNs barnekonvensjon artikkel 32 og nasjonal lovgivning om arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet, og i hele	85 %	15 %

	leverandørkjeden – fra råvareutvinning til ferdig produkt?		
6.	Har virksomheten rutiner for å gjennomføre regelmessige risikoanalyser for å identifisere, prioritere og redusere risiko for menneskerettighetsbrudd i egen virksomhet, og i hele leverandørkjeden – fra råvareutvinning til ferdig produkt?	80 %	20 %
7.	Har virksomheten rutiner for å stanse, forebygge og redusere negativ påvirkning og skade i egen virksomhet, og i leverandørkjeden?	85 %	15 %
8.	Har virksomheten rutiner for å overvåke og sikre at tiltak for å stanse, forebygge og redusere negativ påvirkning og brudd på menneskerettigheter i egen virksomhet, og i leverandørkjeden, blir gjennomført og har effekt?	85 %	15 %
9.	Kan virksomheten vise til offentlig tilgjengelig informasjon, for eksempel integrert i årsrapporter eller bærekrafts-rapporter, om arbeidet med aktsomhetsvurderinger? Omfatter denne informasjonen hvordan risiko for brudd på punkt 1 i kontraktvilkårene, og eventuell skade i egen virksomhet, og i leverandørkjeden, er håndtert?	75 %	25 %
10.	Dersom virksomheten har forårsaket skade, eller medvirker til å forårsake skade, håndteres dette ved at virksomheten sørger for å rette opp skaden og yte erstatning til skadelidende?	100 %	-

8. Oppsummering

Basert på leverandørenes besvarelser og Mantenas vurdering, jf. punkt 6.2, er Mantenas vurdering at Mantenas leverandørkjede anses å utgjøre en lav til middels risiko for negativ påvirkning.

Det er avdekket enkeltleverandører som ikke har en tilfredsstillende redegjørelse for eget arbeid i leverandørkjeden, som vil bli fulgt opp særskilt i løpet av neste periode.

Det er så langt ikke avdekket leverandører med negativ påvirkning som har medført tiltak, eller vurdering av tiltak.

Oslo. 30.06.2025

Mantena AS
Styret

Dokumentet er signert elektronisk.